

Mikail Tel
Eyüp Bozkurt
İbrahim Celayir

Fırat University, mtel@firat.edu.tr, ebozkurt@firat.edu.tr
ibrahim2338@hotmail.com, Elazığ-Turkey

<http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2016.11.3.2B0103>

İLKÖĞRETİM SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

ÖZ

Gelişme döneminde olan ilköğretim öğrencilerinin fiziksel ve zihinsel gelişiminde rehabilite edilmelerinde Beden Eğitimi dersleri çok önemli bir yere sahiptir. İlköğretim okulları birinci kademelerinde Beden Eğitimi derslerine ilköğretimin ilk üç sınıfında sınıf öğretmenleri girmektedir. 4 ve 5. Sınıflarda ise Beden Eğitimi öğretmenlerinin olmadığı okullarda derslere yine sınıf öğretmenleri girmektedir. Sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi derslerini işleyebilmeleri için üniversitelerde Beden Eğitimi dersi verilmekte ve öğretmenlerin bu alanda eğitimi olmaları sağlanmaktadır. İlköğretim okullarında görülen Beden Eğitimi dersin amacına ve yapısına uygun olarak işlenmediği gözlenmektedir. İlköğretim birinci kademe Beden Eğitimi dersleri genel olarak diğer derslerin eksiklerinin tamamlandığı ya da öğrencilerin okul bahçesinde öğretmen gözetimi olmaksızın kendi başlarına oyunlar oynadıkları şeklinde işlenmektedir. Beden eğitimi derslerinin yapılması için gerekli fiziki şartlar ve araç-gereçler sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, İlköğretim, Beden Eğitimi Dersi, Sınıf Öğretmenleri, İlköğretim Okulu Öğretmenleri

OPINIONS OF ELEMENTARY EDUCATION CLASSROOM TEACHERS ON THE PHYSICAL EDUCATION COURSE

ABSTRACT

Physical Education courses play a significant role in rehabilitation and physical and mental development of elementary education students in their growth period. The Physical Education courses at the first stage of elementary education are instructed by classroom teachers in the first three years of elementary education. Physical Education courses are again given by classroom teachers in the fourth and fifth years at the schools where no physical education teacher is available. In order to render classroom teachers capable of instructing the Physical Education courses thus trained, Physical Education courses are provided for those teachers at the universities. It is understood that the Physical Education courses given in elementary schools are not suitable for the purpose and nature of these courses. Physical Education courses given at the first stage of elementary education are considered as courses where either missing parts of other courses are completed or students play games on their own in the schoolyard without supervision of any teacher. Physical conditions and equipment necessary for performing physical education courses should be provided.

Keywords: Physical Education, Primary, Physical Education Courses, Elementary School Teachers, Physical Education Courses

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü okullarda öğrencilerin sağlıklı ve dengeli bir şekilde yetişmelerini sağlamakla görevlidirler. "Bireyleri fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek çağdaş eğitimin temel ilkelerindedir" (Kangalgil, Hünük ve Demirhan, 2006:49). Öğrencilerin fiziksel ve zihinsel olarak gelişimini sağlamada en önemli derslerden biri de Beden Eğitimi dersi. Çağdaş eğitime ulaşabilmek için beden eğitimi ihmal edilmemelidir. "Hareket yoluyla öğrenmeyi amaçlayan beden eğitimi dersi, genel eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır ve genel eğitimin amaçlarına bireyin devinsel ve fiziksel gelişim aracılığıyla katkıda bulunur" (Kaya, Murathan ve Murathan, 2010:428). Fiziki gelişiminin hızlı bir şekilde olduğu ilköğretim öğrencilerinin sağlıklı bireyler olmalarını sağlamaktadır. Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur atasözü bize Beden eğitimi dersinin öğrenciler açısından ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. "Beden eğitimi ve sporun ferdi eğitimindeki yerinin çok önemli olduğu bu yüzden de eğitim sistemi içinde daha fazla yer verilmesi gerekliliği göz ardı edilmeyecek bir gerçektir" (Sönmez ve Sunay, 2004:271).

"Beden eğitimi dersi öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların, fert ve toplum önünde sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik geliştirmelerine yardımcı olur" (Avşar, 2009:82). Topluma sağlıklı bir birey kazandırmak ancak beden eğitimiyle mümkündür ki sağlık deyince ilk akla gelen beden sağlığıdır. Beden eğitimi öncelikle bedensel gelişimi sağlar. "Bedensel gelişim; boy, ağırlık ve hacimde artışın yanı sıra, vücudun sistemlerinin kendilerinden beklenen fonksiyonları yerine getirecek duruma gelmelerini de kapsar" (Senemoğlu, 2009:18). "Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, aynı zamanda kişiliğin eğitimidir" (Sönmez ve Sunay, 2004:271). Beden eğitimi ile kişiliği düzgün ve ruhsal yapısı toplum tarafından kabul gören insanlar yetiştirilebilir. "Oyun kuramlarından bazıları oyunun çocuğun yaşamındaki gerilimleri azaltmaya hizmet ettiğini ve ruh sağlığının bir göstergesi olduğunu vurgulamaktadır" (Şen, 2010:416).

Beden eğitimi genelde oyunlarla sağlandığı için daha çocukluk yıllarında karımıza çıkmakta ve hayatı boyu devam etmesi gereken bir eğitimidir. "Çocukların aktif ve sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri açısından beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılım alışkanlığı ilköğretimin ilk yıllarında kazandırılmalıdır." (Güven ve Yıldız, 2010:423). Öğretmenlerimiz beden eğitimi derslerini matematik derslerine gösterilen özene eş değer bir şekilde işlemelidir. Unutulmamalıdır ki: "Beden eğitimi dersinde öğrencilere kazandırılmak istenen nitelikler iyi ve etkili bir öğrenim ile mümkündür"(Çoban, Karakaya ve Coşkun, 2010:417). Eğitim tüm unsurlarıyla parçalanmaz bir bütündür. "Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi çocukların bütünsel hareket deneyimleri aracılığıyla katkıda bulunur" (Arslan ve Altay, 2009:16). Sınıf öğretmenleri ve Beden Eğitimi öğretmenlerinin yapacağı yanlış uygulamanın çocuklarının fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyeceği unutulmamalıdır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim birinci kademede işlenen Beden Eğitimi derslerine Sınıf Öğretmenlerinin bakış açılarını belirlemektir. Araştırma 2011-2012 eğitim öğretim yılında Elazığ ve Muş illerinde görev yapan 186 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Araştırma da araştırmacılar tarafından geliştirilen beşli likert tipi anket uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenler beden eğitimi dersinin yapılabilmesi için gerekli ortam ve araç gereçlerin

sağlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler öğrencilerin ders dışı zamanlarda sportif faaliyetlere yönlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

3. MATERYAL VE METOT (MATERIAL AND METHOD)

3.1. Araştırmanın Amacı (Research Purpose)

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim birinci kademedeki işlenen Beden Eğitimi derslerine Sınıf Öğretmenlerinin bakış açılarını belirlemektir. Sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi dersini işlerken neler yaptıkları ve dersi nasıl işledikleri sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

3.2. Araştırmanın Modeli (Model Research)

Araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik arz etmektedir. "Tarama modelleri, geçmişte ya da halen varolan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır" (Karasar, 2009:77).

3.3. Çalışma Grubu (Working Group)

Araştırmanın çalışma grubunu 2011-2012 eğitim öğretim yılında Elazığ ve Muş illerinde görev yapan 186 sınıf öğretmeni ile sınırlıdır.

3.4. Verilerin Toplanması ve Analizi (Data Collection and Analysis)

Araştırmacılar tarafında sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi dersine ilişkin görüşlerini belirlemek için iki bölümden oluşan beşli likert tipi anket geliştirilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUMLAR (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Bu bölümde araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

4.1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Verileri (Teachers Participating in the Survey Demographic Data)

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik verileri
(Table 1. Demographic data of the teachers participating in the study)

	Açıklama	N	%
Cinsiyet	Kadın	73	39,2
	Erkek	113	60,8
Görev Yeri	Köy-İlçe	33	17,7
	İl Merkezi	153	82,3
Mesleki Kıdem Yılı	1-10	69	37
	11-20	59	31,7
	20 ve üzeri	58	31,2
Mezun Olunan Okul	Eğitim Yüksek Okulu-Eğitim Enstitüsü	69	37
	Eğitim Fakültesi Lisans	59	31,7
	Diğer Lisans Programı	58	31,2

4.2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İlköğretim Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri (Elementary Physical Education Teachers Participating in the Survey on the Course Feedback)

Tablo 2. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri
(Table 2. Primary physical education teachers participating in the survey on the course feedback)

M	Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüş Maddeleri	N	Katılma Oranı (%)					$\bar{X}$
			TK	K	KK	KM	HK	
1	Beden Eğitimi Ders saati arttırılmalıdır.	186	12,5	20,7	16,8	34,2	15,8	2,79
2	Beden Eğitimi dersinde yeterli araç-gereçler bulunmaktadır.	186	7,0	12,4	22,0	32,8	25,8	2,41
3	Beden Eğitimi derslerini kapalı sınıf ortamında yapmaktayım.	186	9,2	23,4	46,2	12,0	9,0	3,11
4	Beden Eğitimi derslerinde daha çok eğitsel oyun oynanmaktadır.	186	4,3	32,3	48,9	12,4	2,2	3,24
5	Beden Eğitimi derslerinde takım oyunları oynanmaktadır.	186	9,3	40,1	34,6	13,2	2,7	3,40
6	1,2,3. Sınıflarda sınıf öğretmenleri, 4. ve 5. sınıflarda Beden Eğitimi öğretmeni derse girmelidir.	186	34,4	33,9	10,8	10,2	10,8	3,70
7	İlköğretim birinci kademe Beden Eğitimi derslerine sınıf öğretmenleri girmelidir.	186	3,4	16,8	17,3	34,1	28,5	2,32
8	İlköğretim birinci kademe Beden Eğitimi öğretmenleri girmelidir.	186	38,8	18,5	19,7	16,3	6,7	3,66
9	Türkçe, Matematik vb derslerin eksik konularını beden eğitimi derslerinde işlemekte-tamamlamaktayım.	186	7,2	12,2	38,7	22,1	19,9	2,64
10	Beden Eğitimi dersinde öğretmenler spor kıyafetleri (eşofman-Spor ayakkabı) giymelidir.	186	37,6	23,7	23,7	8,6	6,5	3,77
11	Beden Eğitimi dersinde tüm öğrencilerin spor kıyafetleri ile derse gelmeleri sağlanmalıdır.	186	42,4	39,7	13,0	4,3	0,5	4,19
12	Beden Eğitimi dersine başlarken 5-10 dakika ısınma hareketleri yaptırmaktayım.	186	25,4	41,1	27,0	4,9	1,6	3,83
13	Yıllık planda yer alan konuları uygulamakta sıkıntı yaşamaktayım.	186	23,8	28,6	29,7	15,1	2,7	3,55
14	Yıllık planda yer alan Beden Eğitimi konularını eksiksiz işlemekteyim.	186	6,7	11,1	36,7	28,9	16,7	2,62
15	Beden Eğitimi derslerinde öğrencilere top vererek okul bahçesinde serbest oynamalarını sağlamaktayım.	186	7,0	17,8	43,8	24,9	6,5	2,94
16	Beden Eğitimi dersinde geleneksel oyunlarımıza da yer verilmelidir.	186	33,3	45,7	19,4	1,6	-	4,10
17	Beden Eğitimi dersleri öğrencilerin bedensel ve	186	54,5	39,8	4,0	1,1	0,4	4,46

	ruhsal rahatlamalarını sağlamaktadır.							
18	Öğrencilerin ders dışı spor faaliyetlerine katılımı sağlanmalıdır.	186	50,5	39,8	8,6	0,5	0,5	4,39
19	Öğretmenlerin ilgi duyduğu ve yaptığı en az bir spor alanı olmalıdır.	186	42,7	38,4	13,0	4,3	1,6	4,16
20	Beden eğitimi dersiyle ilgili gelişmeleri internetten takip ediyorum	186	5,9	10,8	47,3	24,7	11,3	2,75
21	Beden eğitimi dersiyle ilgili etkinlikleri sınıflar kalabalık olduğundan dolayı uygulama imkanım olmuyor	186	7,7	9,9	50,0	26,4	6,0	2,86
22	Beden Eğitimi kılavuz kitapta yer alan etkinlikleri ders ortamında kolaylıkla uygulayabiliyorum	186	2,7	15,1	43,2	28,1	10,8	2,70
23	Sınıf öğretmenlerine yönelik beden eğitimi dersi ile ilgili ayrı bir kılavuz hazırlanmalıdır	186	29,9	43,5	22,8	3,8	-	3,99
24	Beden Eğitimi dersleri öğrencilerin sosyalleşmesini sağlamaktadır.	186	42,9	42,9	11,5	1,6	1,1	4,24
25	Beden Eğitimi derslerinde öğrencilerin spora olan ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkarıcı etkinlikler yapmaktayım.	186	11,3	41,9	38,2	5,9	2,7	3,53

TK: Tamamen Katılıyorum, K: Katılıyorum, KK: Kısmen Katılıyorum,
KM: Katılmıyorum, HK: Hiç Katılmıyorum

4.3. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İlköğretim Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması (Elementary Physical Education Teachers Participating in the Course Opinion Research on the Gender Comparison by Variable)

Tablo 3. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre Dağılımları (Table 3. Breakdown by gender variables primary opinion on the course of physical education teachers participating in the survey)

MN	Kadın			Erkek			t	p
	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S		
8	73	3,92	1,27	113	3,50	1,32	2,117	0,036
9	69	2,92	1,11	112	2,47	1,13	2,639	0,009
15	73	3,26	1,08	112	2,73	0,85	3,686	0,000
16	73	4,30	0,72	113	3,98	0,76	2,835	0,005
18	73	4,52	0,78	113	4,30	0,65	1,981	0,049

p<.05

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretim Beden Eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin yer aldığı Tablo 3 incelendiğinde yapılan t testi sonucunda 8, 9, 15, 16 ve 18. maddelerde p<.05 anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Tablo 3 incelendiğinde 8. madde olan "İlköğretim birinci kademede Beden Eğitimi öğretmenleri girmelidir" görüş maddesinin araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir

($t=2,117$; $p<.05$). Kadın öğretmenler ($\bar{X}=3,92$), erkek öğretmenlere göre ($\bar{X}=3,50$) daha çok katılmışlardır. Tablo 3 incelendiğinde 9. Madde olan "Türkçe, Matematik vb derslerin eksik konularını beden eğitimi derslerinde işlemekte-tamamlamaktayım." görüş maddesinin araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($t=2,639$; $p<.05$).

Kadın öğretmenler ($\bar{X}=2,92$), erkek öğretmenlere göre ($\bar{X}=2,47$) daha çok katılmışlardır. Tablo 3 incelendiğinde 15. Madde olan "Beden Eğitimi derslerinde öğrencilere top vererek okul bahçesinde serbest oynamalarını sağlamaktayım." görüş maddesinin araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($t=3,686$; $p<.05$). Kadın öğretmenler ($\bar{X}=3,26$), erkek öğretmenlere göre ($\bar{X}=2,73$) daha çok katılmışlardır. Tablo 3 incelendiğinde 16. madde olan "Beden Eğitimi dersinde geleneksel oyunlarımıza da yer verilmelidir." görüş maddesinin araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($t=2,835$; $p<.05$). Kadın öğretmenler ($\bar{X}=4,30$), erkek öğretmenlere göre ($\bar{X}=3,98$) daha çok katılmışlardır. Tablo 3 incelendiğinde 18. Madde olan "Öğrencilerin ders dışı spor faaliyetlerine katılımı sağlanmalıdır." görüş maddesinin araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($t=1,981$; $p<.05$). Kadın öğretmenler ($\bar{X}=4,52$), erkek öğretmenlere göre ($\bar{X}=4,30$) daha çok katılmışlardır.

4.4. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İlköğretim Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Görev Yeri Değişkenine Göre Karşılaştırılması (Teachers Participating in the Elementary Physical Education Opinion Research on the Work Place by Comparing Variables)

Tablo 4. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin görev yeri değişkenine dağılımları (Table 4. Place of duty variable distribution of the teachers participating in the study perceptions of elementary physical education courses)

MN	İlçe-Köy			İl Merkezi			t	p
	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S		
9	33	3,03	1,21	148	2,56	1,11	2,154	0,033

$p<.05$

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretim Beden Eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin yer aldığı Tablo 4 incelendiğinde yapılan t testi sonucunda 9. maddede $p<.05$ anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Tablo 4 incelendiğinde 9. Madde olan "Türkçe, Matematik vb derslerin eksik konularını beden eğitimi derslerinde işlemekte-tamamlamaktayım." görüş maddesinin araştırmaya katılanların görev yeri değişkenine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($t=2,154$; $p<.05$). İlçe-Köy ($\bar{X}=3,03$) çalışanlar il merkezinde çalışan öğretmenlere göre ($\bar{X}=2,56$) daha çok katılmışlardır. Genellikle ilçe ve köy yerleşim yerlerindeki öğrenciler sık sık devamsızlık yaptıklarından dolayı Türkçe ve Matematik gibi derslerin konularını Beden Eğitimi gibi derslerde telafi etmeye çalışmaktadırlar. Yine köy ve ilçelerde beden eğitimi dersi için gerekli olan malzemeler ve spor tesisleri olmadığından dolayı öğretmenler beden eğitimi derslerinde farklı konulara yer verdikleri söylenebilir.

4.5. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İlköğretim Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin En Son Mezun Olunan Okul Türü Değişkenine Göre Karşılaştırılması (Elementary Physical Education Teachers Participating in the Course Opinion Research on the Last Graduated School Type Comparison by Variable)

Tablo 5. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin en son mezun olunan okul türü değişkenine göre dağılımları

(Table 5. Join research primary teachers' perceptions of physical education courses last graduated school breakdown by type variable)

M.No	Eğitim Yüksekokulu- Eğitim Enstitüsü (a)		Eğitim Fakültesi Lisans (b)		Diğer Lisans Programı (c)		Varyans		Fark Olan Gruplar (Scheffe)
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	F	p	
1	3,38	1,24	2,62	1,23	2,62	1,31	5,893	0,003	a-b, a-c
3	3,55	0,98	3,01	1,07	2,84	0,84	5,725	0,004	a-b, a-c
12	4,11	0,92	3,79	0,92	3,59	0,83	3,297	0,039	a-c (lsd)
18	4,34	0,60	4,50	0,68	4,06	0,84	5,226	0,006	b-c

p<.05

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin en son mezun olunan okul türü değişkenine göre İlköğretim Beden Eğitimi Dersine ilişkin görüşleri Tablo 5'de verilmiştir. Araştırmaya katılanların en son mezun olunan okul türü değişkenine göre fark olup olmadığını belirlemek için varyans testi yapılmıştır. Analiz sonucunda en son mezun olunan okul türü değişkenine göre anlamlı fark çıkan 1, 3, 12 ve 18. maddeler bu bölümde yorumlanmıştır. İkili karşılaştırmalarda öncelikli olarak scheffe testi uygulanmış, farkın bulunmadığı durumlarda ise LSD testi uygulanmıştır. Tablo 5 incelendiğinde 1. madde olan "Beden Eğitimi Ders saati arttırılmalıdır." araştırmaya katılanların en son mezun olunan okul türü değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (F=5,725; p<.05). Beden Eğitimi Dersini Kapalı Sınıf Ortamında işlemekteyim görüş maddesini Eğitim Yüksekokulu- Eğitim Enstitüsü mezunu ($\bar{X}$ =3,55) öğretmenler, Eğitim Fakültesi Lisans Mezunu ($\bar{X}$ =3,01) öğretmenlere göre, Eğitim Yüksekokulu-Eğitim Enstitüsü mezunu ($\bar{X}$ =3,55) öğretmenler, Diğer Lisans Programı mezunu ($\bar{X}$ =2,62) öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır.

Tablo 5 incelendiğinde 3. madde olan "Beden Eğitimi derslerini kapalı sınıf ortamında yapmaktayım." araştırmaya katılanların en son mezun olunan okul türü değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (F=5,893; p<.05). Beden Eğitimi ders saati arttırılmalıdır görüş maddesini Eğitim Yüksekokulu- Eğitim Enstitüsü mezunu ($\bar{X}$ =3,38) öğretmenler, Eğitim Fakültesi Lisans Mezunu ($\bar{X}$ =2,62) öğretmenlere göre, Eğitim Yüksekokulu-Eğitim Enstitüsü mezunu ($\bar{X}$ =3,38) öğretmenler, Diğer Lisans Programı mezunu ($\bar{X}$ =2,84) öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır. Tablo 5 incelendiğinde 12. madde olan "Beden Eğitimi dersine başlarken 5-10 dakika ısınma hareketleri yaptırmaktayım." araştırmaya katılanların en son mezun olunan okul türü değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir (F=3,297; p<.05). Beden Eğitimi dersine başlarken 5-10 dakika ısınma hareketleri yapmaktayım görüş maddesini Eğitim Yüksekokulu-Eğitim Enstitüsü mezunu ($\bar{X}$ =3,79) öğretmenler, Diğer Lisans Programı mezunu ($\bar{X}$ =3,59) öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır. Tablo 5 incelendiğinde 18. madde olan "Öğrencilerin ders dışı spor

faaliyetlerine katılımı sağlanmalıdır." araştırmaya katılanların en son mezun olunan okul türü değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F=5,226$; $p<.05$). Öğrencilerin ders dışı spor faaliyetlerine katılımı sağlanmalıdır görüş maddesini Eğitim Fakültesi Lisans Mezunu ($\bar{X}=4,50$) öğretmenler, Diğer Lisans Programı mezunu ($\bar{X}=4,06$) öğretmenlere göre daha fazla katılmışlardır.

4.6. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İlköğretim Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Karşılaştırılması (Elementary Physical Education Teachers Participating in the Course Opinion Research on the Comparison by Occupational Seniority Variable)

Tablo 6. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretim beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin mesleki kıdem değişkenine göre dağılımları

(Table 6. Distribution of elementary physical education teachers participating in the survey by the opinion on the course variable occupational seniority)

M. No	1-10 yıl (a)		11-20 yıl (b)		21 yıl ve üstü (c)		Varyans		Fark Olan Gruplar
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	F	p	
1	2,40	1,16	3,06	1,37	3,00	1,22	5,472	0,005	a-b, a-c
6	3,66	1,26	4,03	1,32	3,43	1,33	3,162	0,045	b-c
9	3,00	1,29	2,50	0,97	2,38	1,03	5,252	0,006	a-c, b-c
19	4,42	0,60	4,22	0,89	3,78	1,14	8,011	0,000	a-c, a-c
20	2,37	0,87	3,10	1,01	2,84	0,96	9,653	0,000	a-b, a-c
21	3,11	0,94	2,68	0,90	2,74	0,94	3,968	0,021	a-b
23	3,86	0,77	3,86	0,88	4,28	0,77	5,176	0,007	a-c, b-c
24	4,02	0,89	4,41	0,73	4,34	0,71	4,193	0,017	a-b

$p<.05$

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin mesleki kıdem değişkenine göre İlköğretim Beden Eğitimi Dersine ilişkin görüşleri Tablo 6'da verilmiştir. Araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre fark olup olmadığını belirlemek için varyans testi yapılmıştır. Analiz sonucunda mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı fark çıkan 1, 6, 9, 19, 20, 21, 23 ve 24. maddeler bu bölümde yorumlanmıştır. İki karşılaştırmalarda öncelikli olarak scheffe testi uygulanmış, farkın bulunmadığı durumlarda ise LSD testi uygulanmıştır. Tablo 6 incelendiğinde 1. madde olan "Beden Eğitimi Ders saati arttırılmalıdır." araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F=5,472$; $p<.05$).

Beden Eğitimi Dersini Kapalı Sınıf Ortamında işlemekteyim görüş maddesini mesleki kıdemi 11-20 ($\bar{X}=3,06$) yıl olan öğretmenler, mesleki kıdemi 1-10 ($\bar{X}=2,40$) yıl olan öğretmenlere göre, mesleki kıdemi 21 yıl ve üstü ($\bar{X}=3,00$) olan öğretmenler, mesleki kıdemi 1-10 ($\bar{X}=2,40$) yıl olan öğretmenlere göre daha fazla kabul etmişlerdir. Tablo 6 incelendiğinde 6. madde olan "1, 2, 3. Sınıflarda sınıf öğretmenleri, 4. ve 5. sınıflarda Beden Eğitimi öğretmeni derse girmelidir." araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F=3,162$; $p<.05$). 1, 2, 3. Sınıflarda sınıf öğretmenleri, 4. ve 5. sınıflarda Beden Eğitimi öğretmeni derse girmelidir, görüş maddesini mesleki kıdemi 11-20 ($\bar{X}=4,03$) yıl olan öğretmenler, mesleki kıdemi 21

yıl ve üstü ($\bar{X}=3,43$) olan öğretmenlere göre daha fazla kabul etmişlerdir. Tablo 6 incelendiğinde 9. Madde olan "Türkçe, Matematik vb derslerin eksik konularını beden eğitimi derslerinde işlemekte-tamamlamaktayım." araştırmaya katılanların mesleki kıdem değişkenine göre yapılan varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ($F=5,252$; $p<.05$). "Türkçe, Matematik vb derslerin eksik konularını beden eğitimi derslerinde işlemekte-tamamlamaktayım." görüş maddesini mesleki kıdemi 1-10 ($\bar{X}=3,00$) yıl olan öğretmenler, mesleki kıdemi 21 yıl ve üstü ($\bar{X}=2,38$) olan öğretmenlere göre, mesleki kıdemi 11-20 ($\bar{X}=2,50$) yıl olan öğretmenler, mesleki kıdemi 21 yıl ve üstü ($\bar{X}=2,38$) olan öğretmenlere göre daha fazla kabul etmişlerdir.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

- Araştırmaya katılan kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre, beden eğitimi derslerinde diğer derslerdeki eksiklerini tamamlamak için farklı dersler işlediklerini daha çok dile getirmişlerdir.
- Beden eğitimi derslerinde öğrencilere top vererek dersi bu şekilde işlediklerini kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre daha fazla kabul etmişlerdir.
- Araştırmaya katılan kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre daha çok, öğrencilere beden eğitimi derslerinde geleneksel çocuk oyunlarının oynatılması gerektiğini düşünüyorlar.
- İlçe ve köylerde görev yapan öğretmenler şehir merkezinde görev yapan öğretmenlere oranla daha çok, beden eğitimi derslerinde diğer derslerdeki eksiklerini tamamlamak için farklı dersler işlediklerini dile getirmişlerdir.
- Araştırmaya katılan Eğitim Yüksekokulu- Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenler, Eğitim Fakültesi Lisans Mezunu ve Diğer Lisans Programı mezunu öğretmenlere oranla daha çok beden eğitimi derslerini kapalı sınıf ortamında işlediklerini dile getirmişlerdir.
- Mesleki kıdem yılı fazla olan öğretmenler mesleki kıdem yılı az olan öğretmenlere oranla daha çok beden eğitimi ders saatinin arttırılmasını istemektedirler.
- Mesleki kıdem yılı az olan öğretmenler mesleki kıdem yılı fazla olan öğretmenlere oranla daha çok Türkçe, Matematik vb derslerin eksik konularını beden eğitimi derslerinde işleyip - tamamladıklarını dile getirmişlerdir. Yapılan bir çalışmada mesleki kıdem açısından sınıf öğretmenlerinin 20 ve üzeri yıl çalışma oranlarının yüksek olduğu belirlenmiştir (Doğan, 2004).
- Beden Eğitimi derslerinde geleneksel çocuk oyunlarına daha fazla ağırlık verilebilir.
- Beden Eğitimi derslerinin yapılabilmesi için gerekli ortam ve araç gereçler sağlanmalıdır. Yapılan bir araştırmada okullarda yeterli tesis ve malzeme bulunmadığı ve sportif faaliyetlere okul idarelerinin yeterli desteği vermediği belirlenmiştir (Taşmektepligil, ark. 2006:135).
- Öğretmenler öğrencileri ders dışı zamanlarda sportif faaliyetlere yönlendirmelidirler.
- Eğitim Fakültelerinde Sınıf Öğretmeni adaylarına Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi dersi daha verimli hale getirilebilir.
- Beden Eğitimi dersine yönelik öğretmenlere hazırlanan kılavuz kitaplarının içeriği daha fazla zenginleştirilmelidir.
- Araştırmacılar geleneksel oyunların çocuğun fiziksel ve duygusal gelişimine yönelik katkılarını araştırabilirler.

- Araştırmacılar sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi derslerini nasıl işledikleri, hangi etkinlikleri yaptıkları araştırılabilir.

NOT (NOTICE)

Bu çalışma 11. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu'nda sözlü sunum olarak sunulmuştur.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Arslan, Y. ve Altay, F., (2009). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Bazı Eğilimleri Açısından İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 2009, Cilt:11, Sayı:1, ss:14-23.
- Avşar, Z., (2009). İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Değerlendirme Süreci İle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi. Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences 2009, Cilt:20, Sayı:3, ss:81-89.
- Çoban, B., Karakaya, Y.E. ve Coşkun, Z., (2010). İlköğretimde Beden Eğitimi Dersinde Kullanılan Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. 9. Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu (20-22 Mayıs 2010). Elazığ, ss:417-422.
- Doğan, C., (2004). Sınıf Öğretmenlerinin Derslere İlişkin Görüşleri ve Tercih Ettikleri Öğretim Yöntemleri: İstanbul Örneği. Türk Eğitim Bilgileri Dergisi.
- Güven, Ö. ve Yıldız, Ö., (2010). Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim 1. Kademedeki Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri. 9. Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu (20-22 Mayıs 2010). Elazığ, ss:423-427.
- Kangalgil, M., Hünük, D. ve Demirhan, G., (2006). İlköğretim, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences 2006, cilt:17, sayı:2, sayfa:48-57.
- Kaya, O., Murathan, T. ve Murathan, F., (2010). İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumları. 9. Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu (20-22 Mayıs 2010). Elazığ ss:428-430.
- Karasar, N., (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Senemoğlu, N., (2009). Gelişim Öğrenme ve Öğretim. Pegem Akademi, Ankara.
- Sönmez, T. ve Sunay, H., (2004). Ankara'daki Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Sorunlarına İlişkin bir İnceleme. Milli Eğitim Dergisi, Ankara, Yıl:32, Sayı:162, Sayfa:270-278.
- Şen, M., (2004). Erken Çocukluk Eğitiminde Oyun ve Önemi. Bölüm İçinde Erken Çocukluk Eğitimi, Editör: Diken. H.İ. Pegem Akademi, Ankara.
- Taşmektepligil, Y., Yılmaz, Ç., İmamoğlu, O. ve Kılıcıgil, E., (2006). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Sayı: IV(4), 139-147.